

Japansk skeletreje (*Caprella mutica*)

Videnskabeligt navn: *Caprella mutica*

Synonymer: *Caprella macho*. Liste over samtlige synonymer findes i WoRMS (World Register of Marine Species, Aphia ID 146768)²

Kaldenavn: Japansk skeletreje

Status i Danmark: Invasiv

Beskrivelse

Japansk skeletreje er en stærkt modificerede tangloppe med næsten cylindrisk krop, 3-4 togrenede reducerede lemmer og 5-7 krogformede lemmer. De krogformede lemmer bruges til at holde fast i tang eller lignende underlag. Hannerne er meget større end hunnerne. Arten er orange-rød¹. Japansk skeletreje kan tåle temperaturer op til 28-30 grader, og ned til 2 grader, men trives kun ved saliniteter højere end 18 ‰.

Forvekslingsmuligheder

Caprella mutica kan let forveksles med den hjemmehørende almindelige skeletreje, *Caprella linearis*. *C. mutica* er lidt længere 24-35 mm (hannerne) og 11-15 mm (hunnerne), hvor *C. linearis* er 10 mm (hannerne) og 5 mm (hunnerne). *C. mutica* er langt mere håret end *C. linearis*¹ og hunnernes ægsæk er bleg-hvid med mørkerøde prikker.³

Spredningsvej og nuværende udbredelse

Introduktionsvejen til Europa fra artens naturlige udbredelsesområde i det Japanske Hav kendes ikke med sikkerhed, men man formoder, at arten er kommet hertil med transport af østers eller gennem ballastvand. Arten blev først registreret i Holland i 1993, sidenhen Belgien i 1998, Norge 1999 og i 2004 blev der fundet massive forekomster på øerne Sild og Helgoland i Vadehavet, med mere end 3000 individer per kvadratmeter⁵. Den første danske observation er fra 2005 ved vindmøllerne på Horns rev¹. Sidenhen er arten bl.a. registreret i Limfjorden (2020) ved Livø rev og Lønstrup rødgrund (2021)⁷. Den ses ofte i forbindelse med menneskeskabte strukturer som marinaer, vindmøller, akvakultur og olieplatforme.

Datagrundlag for artens invasive status i Danmark

Vi benytter en skala fra 0-3 til at vurdere arterne i forhold til de seks parametre spredningspotentiale, levestedets bevarings- og naturværdi, påvirkningen på hjemmehørende arter, påvirkning på økosystemfunktioner, økonomiske effekter og helbredseffekter. 0 svarer til ingen, 1 svarer til lav, 2 svarer til middel og 3 svarer til høj påvirkning. Kvaliteten af data, der ligger til grund for vurderingen, angives på en firetrins skala: meget sikker (empiriske, kvantitative data for arten), sikker (overvejende kvalitative data for arten), middel (udelukkende kvalitative data), usikker (få eller ingen data).

	Sprednings- potentiale	Levestedets bevarings- og naturværdi	Påvirkning af hjemme- hørende arter	Påvirkning af økosystem- funktioner	Økonomiske effekter	Helbreds effekter
Score	2	2	2	1	0	0
Datakvalitet	meget sikker	middel	middel	usikker	sikker	sikker

Spredningspotentiale: 2 (middel). Spredningspotentialet for japansk skeletreje er vurderet til middel. Den japanske skeletreje har ikke et planktonisk larvestadie. Hypotesen for hvordan arten spredes er, at dette sker ved direkte transport som blind passager, hvor den sidder fast på mindre både og skibe, der sejler imellem de forskellige havne i Europa, eller den sidder fast på flydende tang.⁵

Levestedets bevarings- eller naturværd: 2 (middel). Levestedets bevarings- og naturværdi for japansk skeletreje er vurderet til middel af hensyn til forsigtighedsprincippet. Data fra introducerede områder tyder på, at den foretrækker menneskeskabte miljøer og habitater samt andre introducerede arter som stillehavsøsters og østasiatisk søpung. Det vurderes dog, at japansk skeletreje med tiden også kan indtage beskyttede naturtyper som rev og ålegræsenge.

Påvirkning af hjemmehørende arter: 2 (middel). Påvirkningen af hjemmehørende arter for japansk skeletreje er vurderet til middel. Den har vist sig visse steder at udkonkurrere almindelig skeletreje *C. linearis* selv ved lave densiteter, tilsyneladende ved at være større og mere aggressiv¹. Observationer i forbindelse med udlægning af nyt stenrev ved Livø viste dog sameksistens imellem de 2 arter, hvoraf *C. linearis* udgjorde ca. 90% og *C. mutica* ca. 10%. Studie fra Nordsøen tyder også på, at de 2 arter kan sameksistere, da deres præferencer for habitater ikke fuldstændigt overlapper.⁴

Påvirkning af økosystemfunktioner: 1 (lav). Påvirkningen af japansk skeletreje på økosystemer er af hensyn til forsigtighedsprincippet vurderet til lav.

Økonomiske effekter: 0 (ingen). Japansk skeletreje er ikke vurderet at have økonomiske effekter.

Helbredseffekter: 0 (ingen). Der er ingen kendte helbredseffekter for japansk skeletreje.

Kilder

¹ Jensen, K.R. 2010. NOBANIS – Invasive Alien Species Fact Sheet – *Caprella mutica* – From: Identification key to marine invasive species in Nordic waters – NOBANIS www.nobanis.org (besøgt 16. August 2022).

² WoRMS Editorial Board 2022. World Register of Marine Species. <https://www.marinespecies.org> at VLIZ. doi:10.14284/170 (besøgt 22. april 2022)

³ Hayward, P.J. & Ryland, J.S., 2017. Handbook of the marine fauna of the British Isles and North-West Europe. Clarendon Press, Oxford.

⁴ Coolen, J.W.P et al. 2016. Distribution of the invasive *Caprella mutica* and native *Caprella linearis* on artificial hard substrates in the North Sea: separation by habitat. Aquatic Invasions, 11 (4): 437-449.

⁵ Buschbaum, C., Gutow, L. 2005. Mass occurrence of an introduced crustacean (*Caprella cf. mutica*) in the south-eastern North Sea. Helgol Mar Res 59, 252–253.

⁶ Fofonoff PW, Ruiz GM, Steves B, Simkanin C, & Carlton JT. 2018. National Exotic Marine and Estuarine Species Information System. <http://invasions.si.edu/nemesis>. (besøgt 22. april 2022)

⁷ Dahl, K., Buur, H., Andersen, O.G. N, Göke, C. & Tonetta, D. 2020. Indvandring og biodiversitet på det nye stenrev ved Livø. Aarhus University, DCE-Danish Centre for Environment, s. 60.